

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 21-22 травня 2021 року)

Одеса -2021

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства :
Матеріали IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 21-22 травня 2021 р.) 65 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 12 від 27 травня 2021 року)

motivation, and the failure is experience, with each error you learn something new, a little more, and as a result get closer to your goal. The problem is that an individual possessed-deep in his/her inner «Self» the fear of failure: it is a part of our psychology, our «survival machinery». Every risk represents a potential loss: fear is a state of mind. On the other hand, nothing stands between a person and their desires except trying and risking, and the only way to succeed is to believe that «fast failures» – errors, mistakes, – can be productive, «fast failures» must lead to rapid improvement; conversely nothing is so destructive or painful as «slow failures: time tends to work against the achievement of goals when errors are not corrected – corrected quickly and productively.

BIBLIOGRAPHY

1. Caputo J/ D. Truth: Philosophy in Transit. Penguin Press, 2013. 284 p.
2. Bernecker S. Reading Epistemology: Selected Texts with Interactive Commentary (Reading Philosophy). New York: Blackwell Publishing, 2006. 198 p.
3. Woodward R. S. Probability and Theory of Errors. London: Cornell University. 2009. 62 p.

Атаманюк Зоя Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Головська Ірина Георгіївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії та методики практичної психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Тростян Олена Андріївна – магістрантка I курсу соціально-гуманітарного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНОСТІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ У ДОРОСЛИХ ОСІБ

Внаслідок тотальної нестабільності світу, що зі стрімкою швидкістю змінюється під впливом пандемії Covid-19, люди відчують неспокій та тривогу. Вочевидь, найбільш це відчувають особи, які переживають життєві кризи – у цей час може різко змінитися ставлення до себе і світу, спосіб осмислення набутого досвіду та напрям життєвого шляху людей, що переживають критичні моменти [2]. Але й особи, на перший погляд не настільки вразливі, як, наприклад, люди пізньої дорослості, теж відчують колосальний тиск у зв'язку з досі непережитою та неочікуваною ситуацією, що склалася в світі внаслідок пандемії. Активні, працездатні дорослі особи, які забезпечують матеріально себе та свої родини, теж відчують на собі тиск

глобальної дестабілізації соціальної та економічної ситуації, спричиненою пандемією та пов'язаним із нею карантинном.

Метою нашого дослідження став зв'язок пандемії Covid-19 з особистісною та ситуативною тривожністю дорослої, активно працюючої особи.

Ми припускали, що існує зв'язок між тривожністю та фактом того, що людина перехворіла на Covid-19. Передбачалось, що саме у осіб, які ще не перехворіли, рівень ситуативної тривожності буде вищим від тих, що вже перехворіли на Covid-19. Ця припущення базується на дослідженнях, які розглядають тривожність як певний психічний стан. Т.Титаренко і П.Горностаї визначають тривожність як психічний стан емоційної напруги, настороженості, хвилювання, душевного дискомфорту, підвищеної вразливості при ускладненнях, загостреного почуття провини і недооцінювання себе у ситуаціях очікування, невизначеності або передчуття неясної загрози значущій рівновазі особистості [1]. Тривожність в світовій психологічній науці також вважається особистісною чи ситуативною рисою, що виникає у відповідь на вплив навколишнього середовища в процесі адаптації індивіда. Вроджена або набута схильність легко впадати в стан тривоги вказує на тривожність як рису характеру. Ч.Спілбергер відокремлює два види тривожності: особистісну і ситуативну (реактивну). Особистісна тривожність бачить загрозу в цілком безпечних обставинах. Реактивна тривожність найчастіше проявляється у якості реакції на конкретну ситуацію, яка дійсно є загрозовою для людини [3]. Можна зазначити, що ситуативна тривожність виникає як реакція на недостатність власних ресурсів для вирішення проблемної ситуації в даний момент, а особистісна тривожність є генералізованою схильністю людини оцінювати свої ресурси як недостатні та сприймати свої життєві стратегії у вирішенні життєвих складностей як неефективні [4]. Оцінюючи стан проблеми тривожності в психології, можна виділити дві тенденції. З одного боку, в більшості робіт, присвячених проблемам тривожності, є посилення на невизначеність, неоднозначність та недостатній рівень опрацювання поняття «тривожність». З іншого боку, дослідники погоджуються щодо ряду ключових факторів, які допомагають відобразити певні загальні контури тривоги і виділити тривожний тип особистості. Вивчення визначеної нами проблеми ускладнюється тим, що в переважній більшості досліджень, що тривожність розглядається у звужених рамках прикладних проблем: наприклад, тривожність працівників конкретної професії або роду діяльності, тривожність хворих на певне захворювання, шкільна тривожність, екзаменаційна тривожність.

В опитуванні, яке проводилось на протязі квітня 2021 року, брали участь 90 осіб віком з 21-58 років, з них 44 чоловік, 46 жінок, різних професій та різного рівня освіти – всі активно працюють. Опитувальний комплекс включав в себе анкету із запитанням щодо того, хворіла чи ні досліджувана особа на Covid-19, чи вакцинувалася вона та як змінився її психічний стан з початку пандемії та після хвороби; опитувальник реактивної(ситуативної) та особистісної тривожності Ч.Спілбергера – Ю.Ханіна; методика виміру рівня

тривожності Тейлора (адаптація В.Г.Норакідзе) та методика діагностики самооцінки психічних станів (по Г.Айзенку).

Вже перший етап дослідження показав, що припущення щодо більш високого рівня ситуативної тривожності у осіб, які не хворіли Covid-19 відносно тих, хто перехворів Covid-19, не підтвердилося.

Попередній аналіз даних опитування приводить до іншого висновку: практично всі особи з високим рівнем особистісної тривожності хворіли на Covid-19, а більшість тих, хто має низький рівень особистісної тривожності, не хворіли.

Список використаних джерел

1. Волошок О.В. Особистісні чинники тривожності студентської молоді / О. В. Волошок // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Психологія, – 2012. – Вип. 8. – С. 479-484.
2. Коваленко О.Г. Психологічний супровід осіб віку пізньої дорослості в умовах пандемії / інтернет-посібник за науковою редакцією Президента НАПН України В.Г.Кременя – С.139-145. URL: https://drive.google.com/file/d/1qXwyN0dnd7BJHm2HS_aq4CLuDWqkupWC/view.
3. Пікуль Н. Тривожність / Н.Пікуль // Всеукраїнська газета для психологів, учителів, соціальних педагогів «Психолог». Шкільний світ. – березень 2012. №6. – С. 62-64.
4. Вовк А. Особливості я-концепції у осіб з різними рівнями актуальної та особистісної тривожності/ А.Вовк // International Journal of Innovative technologies in Sosial Science. – 2020. – No 1(22) – С. 16-20.

Борінштейн Євген Русланович (Одеса) – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Скловський Ігор Зіновійович (Кропивницький) – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онщенко Ірина Олегівна (Одеса) – магістрантка I курсу соціально-гуманітарного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СОЦІОПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТУДЕНСТВА В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ

Одним з найважливіших в житті кожної молодої людини, в його професійній кар'єрі, є питання про пошук, вибір і оволодінні професією. Професійне становлення особистості в соціопсихологічному плані являє собою